

Ilmastonmuutos ja päätöksenteko

Ajankohtaiskatsaus

Heta Heiskanen
pääsihteeri, ilmastopaneeli
erityisasiantuntija, ilmastoyksikkö

Ilmastolain uudistaminen

- Ilmastopäätöksenteon suunnitelujärjestelmää koskeva laki
- Päivitetään nykyisen lain kunnianhimoa
- Syksyllä tulossa vielä verkkokuulemisia ja lausuntokierros

Keskipitkän aikavälin suunnitelma KAISU

- KAISU sisältää kulutuksen, liikenteen, maatalouden, rakennusten erillislämmityksen, työkoneiden ja jätehuollon päästöt sekä fluoratut-kasvihuonekaasut.
- Millaiset ilmastoratkaisut ovat nuorten näkökulmasta hyväksyttäviä? Mikä tekee ratkaisusta hyväksyttäviä tai ei-hyväksyttäviä?
- Millaisin keinoin ilmastoratkaisuja tulisi tehdä?
- Millaisilla keinoilla kulutusta saataisiin alemmaksi? Entä uudelleen suunnattua vähempi päästöisiksi?

Kiertotalouden strateginen edistämishjelma

- Proteiinia ilmasta, kenkiä kahvista, uutta materiaalia vanhoista taloista, metalli uusiksi tavaroiksi jne.
- Millaisia kiertotalousratkaisuja omalla opiskelualalla voisi tehdä? Kuinka niiden laajempaa leviämistä voisi vauhdittaa?

Kiertotalouden ohjelma:

<https://www.ym.fi/fi-fi/ymparisto/kiertotalous>

heikki.sorasahi@ym.fi

Sopeutumissuunnitelma

Tulvat, helteet, metsäpalot yms.
lisääntyvät

Miten turvata sopeutuminen omassa
arjessa?

Entä tulevassa omassa ammatissa?

Sopeutumissuunnitelma:

kirsi.makinen@mmm.fi

<https://mmm.fi/luonto-ja-ilmasto/ilmastonmuutokseen-sopeutuminen>

Maankäyttösektorin ilmasto-
ohjelma:

<https://mmm.fi/maankayttosektorin-ilmastosuunnitelma>

Ilmastoruokaohjelma

- Kasviproteiiniarvoketjun vahvistaminen
- Vastuulliset ruokapalvelut – kehitysohjelma: 10 ruokapalvelua kehittää toimintaansa ja haastaa muita mukaan
- Mitä ja miten viljellään, jotta saadaan ilmastoystävällisempää ja kestävämpää, terveellistä ruokaa

Ilmastoruoka-ohjelma:
hanna.mattila@mmm.fi
<https://mmm.fi/ilmastoruokaohjelma>

Työ- ja elinkeinoministeriö

Ilmasto- ja energiastrategia Pitkän aikavälin ilmastosuunnitelma

Yhteystiedot:
petteri.kuuva@tem.fi

Missä voi osallistua verkon kautta?

otakantaa.fi

lausuntopalvelu.fi

ministeriöiden verkkosivut

Vastauksia ministeriöistä: kansalaiskirje

Otsikkoon: kansalaiskirje, haluan vastauksen

Lähetä aina ministeriön kirjaamoon

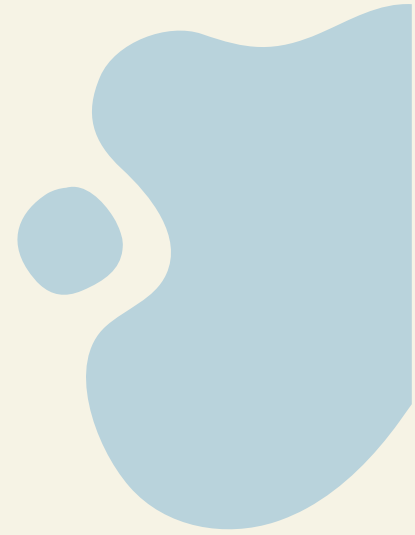
Kansalaiskirjeessä voi pyytää, että ajatukset huomioidaan teemaan koskevassa valmistelussa

Mahdollista pyytää, että sinut lisätään sidosryhmälistalle ja saat kutsuja teemaan liittyviin kuulemisiin tms.

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

